

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ivo Pospíšila, soudkyně Lenky Kaniové a soudce Michala Bobka v právní věci žalobkyně: **E. K.**, zastoupena Mgr. Tomášem Císařem, advokátem se sídlem Vyšehradská 415/9, Praha 2, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 13. 10. 2022, č. j. MV-126944-8/SO-2022, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 10. 9. 2024, č. j. 43 A 93/2022 – 62,

t a k t o :

- I. Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek spočívající v tom, že až do skončení řízení o kasační stížnosti se pozastavují účinky rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 10. 9. 2024, č. j. 43 A 93/2022 - 62, a rozhodnutí žalované ze dne 13. 10. 2022, č. j. MV-126944-8/SO-2022.
- II. Žalobkyni **se ukládá** zaplatit ve lhůtě 15 dnů od doručení tohoto usnesení soudní poplatek ve výši 1 000 Kč za podání návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Napadeným rozhodnutím žalovaná zamítla odvolání proti usnesení Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, kterým ministerstvo zastavilo řízení o žádosti žalobkyně o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny podle § 66 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, neboť v určené lhůtě neodstranila podstatné vady žádosti. Žalobkyně proti tomuto rozhodnutí brojila žalobou, kterou krajský soud napadeným rozsudkem zamítl. V rámci řízení o žalobě krajský soud přiznal žalobě odkladný účinek.

II. Návrh na přiznání odkladného účinku

[2] Nejvyšší správní soud obdržel ve výše nadepsané věci dne 25. 9. 2024 kasační stížnost žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“), kterou se domáhá zrušení shora označeného rozsudku krajského soudu, společně s návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti dle § 107 ve spojení s § 73 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

[3] Návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti stěžovatelka odůvodnila tak, že má na území České republiky vytvořeno veškeré své rodinné, sociální a kulturní zázemí. Žije zde od roku 2013 s celou svou rodinou – manželem a čtyřmi nezletilými dětmi, kteří zde mají povolen trvalý pobyt. Nucený návrat do Ruska by způsobil nenahraditelnou újmu zejména pro její rodinný život. Její manžel podle ní nemá možnost starat se o všechny děti, ty jsou na žalobkyni zcela závislé. Její manžel je původem Čečenec, a tedy nemůže stěžovatelku následovat do Ruska. Ta by se tam naopak mohla stát „pákou“ ruských bezpečnostních složek proti němu.

[4] Stěžovatelka tvrdí, že nemá v zemi původu žádné funkční rodinné ani materiální zázemí a nemá k ní bližší vztah. Následný návrat stěžovatelky do České republiky na základě jiného pobytového oprávnění by byl velmi problematický z důvodu významného omezení náboru nových žádostí na zastupitelském úřadě ČR v Rusku, a je minimální šance, že by stěžovatelce bylo uděleno jakékoliv vízum umožňující návrat k rodině. V případě nepřiznání odkladného účinku by bylo také zasaženo do jejího práva na spravedlivý proces, neboť má právo aktivně se účastnit soudního řízení. Podle stěžovatelky nemůže přiznáním odkladného účinku její kasační stížnosti vzniknout jakákoli újma jiným osobám a nebylo by to ani v rozporu s veřejným zájmem.

[5] Žalovaná ponechala na úvaze soudu, zde návrhu stěžovatelky vyhovět, v jeho přiznání nespátuje rozpor s důležitým veřejným zájmem. Uvedla, že stěžovatelka má možnost zajistit si pobyt na území podáním žádosti o udělení víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpení pobytu, a výpisem z informačního systému cizinců žalovaná doložila, že této možnosti prozatím stěžovatelka nevyužila.

III. Posouzení návrhu na přiznání odkladného účinku

[6] Nejvyšší správní soud přistoupil k posouzení návrhu a po zvážení důvodů a skutečností přednesených stěžovatelkou dospěl k závěru, že jsou naplněny podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 73 odst. 2 ve spojení s § 107 s. ř. s.

[7] Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. soud přizná žalobě odkladný účinek, *jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem*. Ve smyslu § 107 s. ř. s. uvedené podmínky platí přiměřeně i pro odkladný účinek kasační stížnosti.

[8] Možnost přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. podmíněna kumulativním naplněním dvou objektivních podmínek: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a 2) přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

pokračování

[9] Odkladný účinek má charakter institutu mimořádného, vyhrazeného pro ojedinělé případy; je koncipován jako *dočasná procesní ochrana stěžovatele jako účastníka řízení* před okamžitým výkonem pro něj nepříznivého soudního, resp. správního rozhodnutí; přiznáním odkladného účinku je prolamována právní moc rozhodnutí (usnesení NSS ze dne 27. 8. 2015, č. j. 6 Azs 163/2015 - 38).

[10] V souvislosti s posuzováním újmy hrozící stěžovateli Nejvyšší správní soud uvádí, že důvody možného vzniku nepoměrně větší újmy oproti jiným osobám jsou zásadně individuální, závislé na osobě stěžovatele a jeho konkrétní situaci. Má-li být návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti úspěšný, musí stěžovatel tvrdit a osvědčit reálnou hrozbu intenzivní újmy, kterou by v návaznosti na samotné vycestování utrpěl. Taková újma může mít povahu zásahu do rodinného života stěžovatele (např. dlouhodobé odloučení od blízkých příbuzných), zásahu do ustáleného soukromého života (bude se jednat o plně integrovaného cizince žijícího dlouhodobě na území ČR, který již v zemi původu postrádá jakékoliv zázemí), povahu zásadních zdravotních důvodů (např. významné zdravotní obtíže bránící odjezdu či neléčitelné v zemi původu s rizikem progresu) nebo výjimečných ekonomických důvodů (např. ztráta významných ekonomických hodnot v důsledku odjezdu spojená s existenčními obtížemi v zemi původu nebo těžký nedostatek prostředků pro návrat v případě úspěchu kasační stížnosti). Rozhodné okolnosti však musí stěžovatel nejen zcela konkrétně tvrdit, ale také patřičným způsobem doložit (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 8. 2023, č. j. 1 Azs 106/2023 - 57).

[11] Obecně vyjádřený zájem cizince na osobní účasti v řízení o kasační stížnosti a s tím související ochrana spravedlivého procesu nemůže být sama o sobě bez dalších individuálních okolností důvodem pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2020, č. j. 8 Azs 339/2019 - 38, č. 4039/2020 Sb.).

[12] Naopak újmu, která odůvodňuje přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, shledal Nejvyšší správní soud v zásahu do rodinného života stěžovatelky. Stěžovatelka v České republice bydlí s manželem a dětmi ve věku 4 roky, 7, 9 a 10 let, a to již 10 let, je zde plně integrována. Všichni ostatní rodinní příslušníci mají na území trvalý pobyt, děti se zde narodily. Bezprostřední výkon rozhodnutí, tedy faktické nucené vycestování do Ruska před rozhodnutím Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti, by mohl způsobit intenzivní újmu nezletilým dětem, které by ztratily kontakt s matkou, a újmu stěžovatelce spočívající v zásahu do jejího rodinného života. Tuto újmu přitom Nejvyšší správní soud považuje za nepoměrně větší, než jaká hrozí jiným osobám v důsledku přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Žádná taková potenciální újma třetích osob totiž nebyla zjištěna ani tvrzena. Zásah do práv stěžovatelky by byl v případě nepřiznání odkladného účinku naopak z výše uvedených důvodů podstatný.

[13] K odkazu žalované na možnost udělení dlouhodobého víza za účelem strpění pobytu na území České republiky Nejvyšší správní soud uvádí, že na tento typ pobytového oprávnění není právní nárok (§ 51 odst. 2 zákona o pobytu cizinců) a jeho neudělení nepodléhá soudnímu přezkumu (§ 171 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců]. Možnost

domáhat se udělení tohoto pobytového oprávnění proto nepředstavuje dostatečnou záruku ochrany stěžovatelčiných práv.

[14] Nejvyšší správní soud se dále zabýval otázkou, zda je splněno i druhé kritérium, tj. zda by přiznání odkladného účinku nebylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008 - 131, č. 1698/2008 Sb. NSS). Odkladný účinek kasační stížnosti neznemožní definitivně výkon správního rozhodnutí, neboť přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti se účinky napadeného rozhodnutí toliko odkládají. Ani žalovaná nespátřuje v přiznání odkladného účinku rozpor s žádným veřejným zájmem. Také toto kritérium je proto splněno.

[15] Nejvyšší správní soud proto dovodil naplnění obou shora vymezených podmínek pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, a proto návrhu vyhověl a kasační stížnosti přiznal odkladný účinek. Je třeba připomenout, že v usnesení ze dne 6. 12. 2005, č. j. 2 Afs 77/2005 - 96, č. 786/2006 Sb. NSS, Nejvyšší správní soud uvedl, že „[o]dkladný účinek podle § 107 soudního řádu správního může být v řízení o kasační stížnosti přiznán a působit nejen ve vztahu k přezkoumávanému rozhodnutí krajského soudu (či jeho části), ale i přímo ve vztahu ke správnímu rozhodnutí (či jeho části), k jehož přezkumu se dotyčné řízení před krajským soudem vedlo.“ Za dané situace se tedy do rozhodnutí o kasační stížnosti pozastavují účinky nejen ve vztahu k napadenému rozsudku krajského soudu, ale i ve vztahu k napadenému rozhodnutí.

[16] Závěrem Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že usnesení o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je svou podstatou rozhodnutím předběžné povahy a nelze z něj předjímat budoucí rozhodnutí o věci samé (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005-76, č. 1072/2007 Sb. NSS).

[17] Podání návrhu na přiznání odkladného účinku podléhá poplatkové povinnosti podle položky č. 20 sazebníku soudních poplatků, který je přílohou zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích. Stěžovatelka nespadá mezi osoby osvobozené od povinnosti soudní poplatek hradit, a proto Nejvyšší správní soud rozhodl dále tak, jak je uvedeno ve výroku č. II. tohoto rozhodnutí. Soudní poplatek činí 1 000 Kč. Ten je možno uhradit v kolcích vylepením na vyznačeném místě v příloze tohoto usnesení (po připojení svého podpisu jej stěžovatelka zašle zpět Nejvyššímu správnímu soudu), případně v hotovosti na pokladně soudu anebo bezhotovostně převodem na účet Nejvyššího správního soudu č. 3703–46127621/0710, vedený u České národní banky, pobočka Brno. Závazný **variabilní symbol** pro identifikaci platby je: 1010522924. V případě včasného nezaplacení pohledávky bude tuto pohledávku vymáhat celní úřad.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. října 2024

Ivo Pospíšil
předseda senátu

